

Силабус курсу:

ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	011 «Освітні, педагогічні науки»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	-
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.п.н., доц., Олексієнко Оксана Григорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри педагогіки

Посада

olek18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-309-72-95

Телефон

Месенджер

330a ГК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Головна мета – оволодіння магістрантами компетентностями управлінської діяльності у закладах освіти, що є важливою умовою формування загальної та педагогічної культури магістрів як фахівців вищого кваліфікаційного рівня.

Метою лекційних занять за дисципліною є формування знання понятійного апарату, вивчення основ управлінської діяльності в системі освіти, принципів, методів, нормативних засад освітнього менеджменту.

Метою практичних занять за дисципліною є закріплення лекційного матеріалу, набуття умінь аналізувати управлінські рішення, застосовувати на практиці вивчені способи менеджменту та обирати найбільш ефективні стратегії для формування власного стилю управління;

Метою самостійної роботи є систематизація і закріплення отриманих теоретичних знань і практичних навичок у магістрантів; формування у них умінь самостійного використовувати нормативну літературу; розвиток пізнавальних здібностей і активності студентів, їх творчої ініціативи, самостійності, відповідальності та організаційності; формування самостійності мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації; розвиток дослідницьких вмінь.

Курс може бути корисним здобувачам вищої освіти за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки», «015.39 Професійна освіта. Цифрові технології» та всім іншими спеціальностями.

Результати

Знати: основні категорії теорії управління та освітнього менеджменту;

навчання: сутність, своєрідність педагогічного менеджменту та менеджменту освітньої діяльності; тенденції розвитку освітнього менеджменту в нашій країні та в світі; основні напрямки менеджменту; умови застосування різних видів управлінської діяльності у практиці управління освітнім закладом.

Вміти: здійснювати діагностичну, аналітичну та проектувальну діяльність в рамках єдиної системи менеджменту освітнього закладу; обирати та застосовувати на практиці управління вивчені способи менеджменту.

Передумови до початку вивчення: Базові знання та уявлення з дисциплін «Педагогіка вищої школи», «Методологія та організація наукових досліджень», «Педагогічна майстерність та імідж викладача вищої школи», що сприятиме формуванню професійної компетенції.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного, критичного та позитивного мислення;

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК3. Знання і розуміння предметної та професійної області;

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК5. Здатність адаптуватися і діяти в новій ситуації;

ЗК6. Здатність виявляти, класифікувати і позитивно вирішувати проблеми;

ЗК7. Здатність генерувати нові прогресивні ідеї (креативність);

ЗК8. Здатність працювати в команді та будувати ефективну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу;

ЗК9. Здатність до професійного спілкування іноземними мовами;

ЗК10. Здатність до навчання з високим ступенем автономії протягом життя;

ЗК11. Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання.

ФК1. Здатність орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку світової і вітчизняної освіти та передбачати їх потенційні наслідки;

ФК2. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки в освітньо-педагогічній діяльності;

ФК7. Здатність застосовувати інноваційні педагогічні технології (у тому числі дистанційні) для вирішення завдань освітнього процесу;

ФК10. Здатність до самоосвіти, професійного та особистісного розвитку протягом життя;

ФК11. Здатність управляти освітніми процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;

ФК12. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;

ФК13. Здатність застосовувати діагностику для визначення академічних досягнень здобувачів вищої освіти; цивілізаційного підходів

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Визначати основні характерні риси нової соціокультурної реальності, розуміти соціально-історичну обумовленість цілей розвитку освіти в Україні та за кордоном;

ПРН2. Знати специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи;

ПРН3. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення, для розв'язання дослідницьких задач в освітньо-педагогічній галузі;

ПРН8. Аналізувати, добирати та впроваджувати інноваційні педагогічні технології;

ПРН11. Визначати індивідуальну освітню траєкторію особистісного зростання та професійного становлення майбутнього фахівця;

ПРН12. Уміння (УМ) Організувати освітній процес у вищій школі на засадах аксіологічного, антропологічного, культурологічного, синергетичного, особистісно-діяльнісного, компетентнісного, феноменологічного, герменевтичного, акмеологічного підходів у контексті ідей гуманізації, демократизації, гуманітаризації, плюралізму і варіативності виховних практик;

ПРН13. Використовувати потенціал креативності в генеруванні педагогічних ідей та досягненні наукових цілей;

ПРН14. Управляти освітніми процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;

ПРН15. Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;

ПРН16. Розробляти і застосовувати засоби діагностики академічних досягнень здобувачів вищої освіти;

ПРН18. Володіти сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями (у тому числі дистанційними), методами пошуку, оброблення, аналізу, використання, створення, зберігання і захисту інформації;

ПРН19. Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації;

ПРН20. Навчатись з високим рівнем автономності та самостійності протягом життя;

ПРН21. Знати психолого-педагогічні закономірності та особливості вікового й індивідуального розвитку здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища; відбирати найбільш оптимальні форми, методи та засоби організації навчання та виховання студентів з особливими освітніми потребам.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Освітній менеджмент як галузь знань	2/1	Сутність і значення освітнього менеджменту. Історія становлення освітнього менеджменту. Організації в освіті як об'єкти управління.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Розвиток освіти в Україні в умовах глобалізації.	4/1	Система освіти в Україні, її структура, органи державного управління освітою. Державно-громадське управління освітою. Світові тенденції у розвитку освіти. Розвиток освіти в Україні – стратегія змін. Нормативно-правова база освітнього процесу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Методологічні засади освітнього менеджменту.	2/1	Філософія освіти: управлінський контекст. Вплив загальнонаукових підходів на управління освітою. Конкретнонаукові підходи в управлінні освітою. Технологічний підхід в освіті. Основи технологічного підходу в освіті. Технології управління освітою.	Кейс Тести Індивідуальні завдання
4.	Теоретичні основи освітнього менеджменту.	2/1	Основні поняття теорії освітнього менеджменту. Реалізація основних функцій освітнього менеджменту. Планування як загальна функція освітнього менеджменту. Організація як загальна функція освітнього менеджменту. Мотивація як загальна функція освітнього менеджменту. Контроль як загальна функція освітнього менеджменту.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Управління інноваційними процесами.	2/2	Теорії інноватики в освіті. Класифікація освітніх інновацій. Управління інноваційним розвитком освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Соціально-психологічні аспекти освітнього менеджменту.	2/2	Організаційна культура. Відповідальність. Етика. Професійна етика. Етика управління. Морально-етичні принципи управлінської діяльності. Етична поведінка керівника закладу освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Лідерство в освіті	2/2	Менеджер в освіті: роль, функції. Умови і критерії ефективності діяльності менеджера в освіті. Поняття про лідерство та управління (керівництво). Типи лідерів. Концепція лідерства. Сутність і структура управлінської культури менеджера освіти. Стили і рівні спілкування керівника з підлеглими.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Забезпечення результатів управлінської діяльності в освіті.	2/1	Управлінські рішення. Комунікації в процесі управління. ІКТ в управлінні освітою. Управління персоналом.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Управління якістю освіти.	4/1	Теоретичні основи якості освіти. Оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів. Атестація навчальних закладів в Україні Державна підсумкова атестація. Зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень учнів в Україні.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Забезпечення якості в системі вищої освіти. Загальні питання оцінювання якості вищої освіти. Оцінювання навчальних досягнень студентів. Міжнародні порівняльні дослідження якості знань. Вітчизняний досвід проведення моніторингових досліджень.	
10.	Особливості освітніх систем провідних країн світу.	2/2	Сполучені Штати Америки. Загальна середня освіта США. Забезпечення якості в системі вищої освіти США. Велика Британія. Фінляндія. Японія. Китай.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Базова:

1. Луговий В. І. Управління освітою : навч. посіб. для слухачів, аспірантів, докторантів спеціальності «Державне управління» / В. І. Луговий. – К. : Вид-во УАДУ, 1997. – 302 с.
2. Лукіна Т. О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні : монографія / Т. О. Лукіна. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 292 с.
3. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник / В. Е. Лунячек. – 2-е вид., випр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. – 512 с.
4. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126 с.
5. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. – Вінниця, 2018. – 196 с.
6. Розвиток управлінської компетентності керівника як важливого ресурсу забезпечення якості роботи закладу освіти : тематичний збірник праць / упоряд. І. В. Ветров, О. В. Власюк; за ред. А. Л. Черній, І. В. Ветрова. – Рівне : РОППО, 2019. – 147 с
7. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 365с.
8. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 176 с.

Додаткова:

1. Антонюк О. Менеджмент в освітянській сфері: концептуальні засади <http://personal.in.ua/article.php?ida=381>
2. Блохіна І. О. Морально-етична складова управлінської діяльності керівника ВНЗ / І. О. Блохіна // Філософія. Психологія. Педагогіка. – № 1. – 2009. – С. 57–60.
3. Болонський глосарій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bologna.owwz.de/glossar.html>
4. Болонский процесс (на основе опыта мониторингового исследования) : глоссарий / авт.-сост. : В. И. Байденко, О. Л. Ворожейкина, Е. Н. Карачарова и др. ; под науч. ред. д-ра пед. наук, профессора В. И. Байденко и д-ра техн. наук, профессора Н. А. Селезневой. – М. : Исслед. центр проблем качества подготовки спец., 2009. – 148 с.
5. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчально-методичний посібник. – Львів: Норма, 2005. – 344 с.
6. Ващенко Л. С. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія / Л. С. Ващенко. – К. : Тираж, 2005. – 380 с.
7. Кодекс профессиональной этики руководителя образовательной организации [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.uraledu.ru/node/42662>
8. Словник-хрестоматія педагогічних понять: Навчальний посібник для студентів, аспірантів, викладачів. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2004. – 272 с
9. Капитонова Т.А., Лебедева С.В. Педагогический менеджмент в системе среднего образования: Практико-ориентированное методическое пособие / Капитонова Т.А., Лебедева С.В. – Саратов: ИЦ «Наука», 2008. – 112 с. – (Профессиональная подготовка педагогических кадров). <http://www.pandia.ru/text/78/654/91956.php>
10. Карамушка Л. М. Психологія управління : навчальний посібник / Л. М. Карамушка – К. : Міленіум, 2003. – 344 с.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

12. Новиков Д.А. Введение в теорию управления образовательными системами М.: Эгвес, 2009. – 156 с. <http://www.aup.ru/books/m184/>
13. Педагогічний менеджмент як наука і мистецтво http://lubbook.net/book_303_glava_27_Tema_25.Pedagog%D1%96chniij_mene.html
14. Про вищу освіту : Закон України від 17 січ. 2002 р. № 2984-III (зі змінами та допов.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
15. Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні : Указ Президента України від 20 берез. 2008 р. № 244/2008 // Президент України : офіц. Інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/7618.html>.
16. Про дошкільну освіту : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2628-III (зі змінами та допов.) // Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
17. Про забезпечення розвитку вищої освіти в Україні : Указ Президента України від 25 верес. 2008 р. № 857/2008 // Президент України : офіц. Інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/857/2008>.
18. Про загальну середню освіту : Закон України від 13 трав. 1999 р. № 651-XIV (зі змінами та допов.) // Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_02/.
19. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
20. Про затвердження орієнтовних критеріїв оцінки діяльності загальноосвітніх навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 лют. 2005 р. № 99 // Офіц. сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0099290-05>.
21. Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 778 // Уряд. Портал : єдиний портал органів викон. влади України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/8842/.
22. Про затвердження Положення про піклувальну раду загальноосвітнього навчального закладу : Наказ Міністерства освіти і науки України від 5 лют. 2001 р. № 45 // Уряд. Портал : єдиний портал органів викон. влади України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0146-01>.
23. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти постанова Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2011 р. № 1283// Освітаua [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/other/25860>.
24. Про затвердження Порядку проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів і переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи, яка провадить цю діяльність, або оточуючих : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 верес. 2000 р. № 1465 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1465-2000-%D0%BF>.
25. Про затвердження Примірного положення про батьківські комітети (ради) загальноосвітнього навчального закладу : Наказ Міністерства освіти і науки України від 2 черв. 2004 р. № 440 // Уряд. Портал : єдиний портал органів викон. влади України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://shkola.net.ua/view.php?doc=22092007121119>.
26. Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні : Указ Президента України від 30 верес. 2010 р. № 926/2010 // Президент України : офіц. Інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/12323.html>.

26. Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 31 груд. 2005 р. № 1312 // Харківський регіональний центр оцінювання якості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://znokharkiv.org.ua/>.

28. Про освіту : Закон України від 23 трав. 1991 р. № 1060-XII (зі змінами та допов.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.

29. Про позашкільну освіту : Закон України // Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.

30. Про професійно-технічну освіту : Закон України від 10 лют. 1998 р. № 103/98-ВР (зі змінами та допов.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_04/.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Освітній менеджмент» (для студентів денної форми навчання напряму підготовки 011 Освітні, педагогічні науки) / Укл.: О.Г.Олексієнко. – Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 40с.

2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Освітній менеджмент» (для студентів заочної форми навчання напряму підготовки 011 Освітні, педагогічні науки) / Укл.: О.Г.Олексієнко. – Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 38с.

Оцінювання курсу

Розподіл балів, які отримують студенти
денної форми навчання

Виконання семінарських (практичних) завдань	45
Самостійна робота	30
Іспит	25
Усього	100 балів

Розподіл балів, які отримують студенти
заочної форми навчання

Виконання семінарських (практичних) завдань	20
Самостійна робота	50
Іспит	30
Усього	100 балів

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Політика курсу

- Плагіат та академічна доброчесність:* Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.
- Завдання і заняття:* Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.
- Поведінка в аудиторії:* На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.
- Під час занять студенти:
- не вживають їжу та жувальну гумку;
 - не залишають аудиторію без дозволу викладача;
 - не заважають викладачу проводити заняття.
- Під час контролю знань студенти:
- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
 - розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
 - не заважають іншим;
 - виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.